

I Solkorsets tegn - Aftenposten no. 28/11. 81

Riktig av NRK å sende

Da fjernsynserien om nazistene i Norge — «I Solkorsets tegn» — gikk over norske TV-skjermer tidlig ivår, satt nesten to tredjedeler av den norske befolkning og fulgte med. I en undersøkelse som amanuensis Stein Ugelvik Larsen ved Universitetet i Bergen har utført i samarbeid

med Aftenposten, viser det seg at 63 prosent av de spurte svarte at de hadde sett ett eller flere av de fire programmene i serien. 25 pst. svarte at de hadde sett hele serien. Undersøkelsen vil bli presentert i denne og fire følgende artikler.

Resultatene viser at serien samlet størst interesse blant de eldre, blant menn, blant folk i de nordligste landsdeler med Trøndelag og i de høyeste inntektsgrupper. Minst interesse registreres blant de yngste og blant kvinner.

Sammenligner man med den store radio- og fjernsynsundersøkelsen som ble utført i 1980 rangerer denne programserien høyt i seerdeking. Haagen Ringnes og hans stab har med «I Solkorsets tegn» totalt sett fått like stor seerdeking som

enkeltprogrammer av kjente serier som «Husker du», «På sparket» og «Norge rundt» for å nevne de programmer som flest hadde sett på omtrent samme tid i 1980. Dette betyr klart nok at interessen og oppmerksomheten for disse spørsmål i Nor-

ges nyeste historie har vært og er stor.

Riktig av NRK

Blant dem som hadde sett serien var det en overveldende tilslutning til at programmet ble sendt. Debatten i avisene og media har helst vært preget av innlegg der mange gikk imot denne programserien; både den form den hadde fått og at den overhodet ble sendt i norsk TV.

60 pst. av dem som hadde sett programmene svarte at det var riktig av NRK å sende programserien, og bare 22 pst. mente at NRK burde latt være.

Av dem som var imot at serien ble sendt finner vi flest blant personer over 60 år, personer i lavere inntektsgrupper og personer som vil stemme Kristelig Folkeparti. Av dem som mente det var riktig at serien ble sendt finner vi hele 81 pst. av dem under 30 år, 76 pst. av personer i høyeste inntektsgrupper og 81 pst. av dem som vil stemme på Venstre. Blant Senterparti-sympatisører er det bare 6 pst. som mener at serien ikke skulle vært sendt.

Bør NRK lage nytt program?

I intervjuundersøkelsen, som ble utført av Norsk Opinionsinstitutt, ble de som svarte at de hadde sett «I Solkorsets tegn», også spurt om de mente at NRK nå var nødt til å lage nye programmer «som retter opp igjen inntrykket av de positive sider ved nazismen». Her var menigene delte. Like mange svarte at de «var enig i» at NRK var nødt til dette som dem som «var uenige». Forskiellene blant folk

Spørsmål og svar

Spørsmål 1: I norsk TV ble det nylig sendt en serie på fire programmer som het «I Solkorsets tegn» som handlet om partiet

Nasjonal Samling før krigen, under krigen og i tiden etter krigen. Så De ett eller flere av disse

programmene, så De hele serien eller så De ikke noen av programmene?

	Kjønn		Alder					Inntekt			Politisk sympati									
	Tot.	mann	kvinn.	Under	30-59	over	Oslo	Rest.	Ser-/	T.lag	under	80 000	over	A	H	Kr.F	SV	V	S	Andr.
				30 år	år	60 år	hus	land	land	Norge	80 000	119 999	120 000							
Så ett eller flere	38	40	35	38	42	30	39	30	39	47	33	35	44	39	36	42	51	43	24	18
Så hele serien	25	28	22	13	26	40	28	22	26	25	27	26	23	81	26	27	12	27	23	16
Så ikke noen	29	25	33	38	27	19	30	36	27	18	29	30	28	21	33	22	28	21	42	32
Ikke svar/andre svar	9	7	10	11	5	12	3	11	8	10	12	9	4	10	4	8	9	9	8	4
Sum	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Base	1005	503	502	310	452	242	204	301	316	184	334	298	872	324	285	72	59	43	70	24

Spørsmål 2 (spørsmål til de som hadde sett programmene): Synes De det var riktig av NRK

at disse programmene ble sendt i norsk TV, eller synes De at

NRK skulle latt være å sende dem?

	Kjønn		Alder					Inntekt			Politisk sympati									
	Tot.	mann	kvinn.	Under	30-59	over	Oslo	Rest.	Ser-/	T.lag	under	80 000	over	A	H	Kr.F	SV	V	S	Andr.
				30 år	år	60 år	hus	land	land	Norge	80 000	119 999	120 000							
Riktig NRK skulle	69	71	67	81	72	53	68	68	68	73	60	69	76	63	74	57	78	81	76	21

Ikke svar/ andre svar	9	7	10	11	5	12	3	11	8	10	12	9	4	4	8	9	9	8	4	
Sum	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Base	1005	503	502	510	452	242	204	301	316	184	334	298	872	324	285	72	59	43	70	24

Spørsmål 2 (spørsmål til de som hadde sett programmene): Synes De det var riktig av NRK at disse programmene ble sendt i norsk TV, eller synes De at NRK skulle latt være å sende dem?

	Kjønn		Alder				Inntekt					Politisk sympati								
	Tot.	mann	kvin.	Under	30-59	over	Oslo	Rest.	Sør-/	T.lag	under	80 000	over	A	H	Kr.F	SV	V	S	Andr.
				30 år	år	60 år	Akershus	Øst-land	Vest-land	Nord-Norge		80 000	119 999							
Riktig NRK skulle latt være	69	71	67	81	72	53	68	68	68	73	60	69	76	63	74	57	78	81	74	71
Riktig, men ikke rett fremst.	3	4	3	3	2	6	1	1	7	2	3	2	5	2	4	4	3	2	3	12
Ikke svar/andre svar	4	5	5	3	6	8	4	8	3	8	9	5	3	7	2	2	3	3	17	
Sum	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Base	632	345	287	157	305	170	137	156	205	134	199	182	251	226	178	50	37	30	33	15

Jeg skal nå lese opp for Dem noen synspunkter på disse programmene og jeg ber Dem erklære Dem enig eller uenig i hvert enkelt av dem (spørsmål 3 og 4). Spørsmål 3: NRK er nå nødt til å lage nye programmer som retter opp igjen inntrykket av positive sider ved nazismen.

	Kjønn		Alder				Inntekt					Politisk sympati								
	Tot.	mann	kvin.	Under	30-59	over	Oslo	Rest.	Sør-/	T.lag	under	80 000	over	A	H	Kr.F	SV	V	S	Andr.
				30 år	år	60 år	Akershus	Øst-land	Vest-land	Nord-Norge		80 000	119 999							
Enig	48	46	50	39	48	56	57	36	56	41	49	42	52	50	52	50	61	53	36	54
Uenig	47	49	44	54	48	38	41	55	40	53	43	51	46	43	46	46	31	47	55	46
Vet ikke	5	4	6	3	3	7	3	9	3	6	8	7	2	6	2	4	8	9		
Sum	100	100	100	100	100	101	101	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Base	632	345	287	157	305	170	137	156	205	134	199	182	251	226	178	50	37	30	33	15

Spørsmål 4: Det er en plikt for NRK gjennom TV å fremstille alle fakta fra vår nyere historie, selv om det kan såre noen.

	Kjønn		Alder				Inntekt					Politisk sympati								
	Tot.	mann	kvin.	Under	30-59	over	Oslo	Rest.	Sør-/	T.lag	under	80 000	over	A	H	Kr.F	SV	V	S	Andr.
				30 år	år	60 år	Akershus	Øst-land	Vest-land	Nord-Norge		80 000	119 999							
Enig	78	79	78	84	78	74	75	70	84	83	75	78	81	74	81	85	91	79	82	81
Uenig	15	13	17	13	15	17	19	21	10	11	15	16	14	18	17	9	4	18	6	19
Vet ikke	7	8	5	3	7	9	7	9	5	6	10	6	4	8	2	5	5	3	12	
Sum	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	
Base	632	345	287	157	305	170	137	156	205	134	199	182	251	226	178	50	37	30	33	15

Bør NRK lage nytt program?

I intervjuundersøkelsen, som ble utført av Norsk Opinionsinstitutt, ble de som svarte at de hadde sett «I Solkorsets tegn», også spurt om de mente at NRK nå var nødt til å lage nye programmer «som retter opp igjen inntrykket av de positive sider ved nazismen». Her var meningen delte. Like mange svarte at de «var enig i» at NRK var nødt til dette som dem som «var uenige». Forskjellene blant folk var likevel store: SV-sympatisører hadde 61 pst. som var enig om ny programserie mens Senterparti-sympatisører var mest «uenig i» at det var nødvendig med nytt program. Personer bosatt i Oslo og Akershus var langt mer (57 pst.) for nytt program enn personer bosatt på resten av Østlandet og i Trøndelag og Nord-Norge. Begge steder hadde store flertall for at man «var uenig i» at det var nødvendig med nye programmer (53—55 pst.).

Blant de eldste i undersøkelsen var det stort flertall for (56 pst.) at nytt program måtte komme, mens blant de yngste under 30 år var det flertall imot (54 pst.) at det var nødvendig. Hvor langt går NRK-monopolets plikter til å opplyse om de mørkeste sidene i norsk historie? I intervjuundersøkelsen stilte man dette spørsmålet med bakgrunn i serien: Er De enig eller uenig i at «Det er en plikt for NRK, gjennom TV å fremstille alle fakta fra vår nyere historie, selv om det kan såre noen?». 78 pst. var enig i informasjonsplikten: 91 pst. blant SV-sympatisører, 85 pst. blant Kr.F.-sympatisører og 81 pst. blant Høyre-sympatisører. Langt mer også blant de yngre enn de eldre og størst prosent blant de i høyeste inntektsgruppe i forhold til de laveste. Blant de personer som var mest uenig i NRK's informasjonsplikt finner vi størst andel blant folk bosatt i Oslo/Akershus og

Sett under ett er programserien om de norske nazistene mottatt med stor interesse, og NRK-ledelsen får almen støtte i at «I Solkorsets tegn» gikk på luften.

ellers på Østlandet (19—21 pst.) og Arbeiderpartisympatisører. Vel begynt...

Sett under ett er programserien om de norske nazistene blitt mottatt med stor interesse i Norge, og NRK-ledelsen får almen støtte i at «I Solkorsets tegn» gikk på luften. Svarene i intervjuundersøkelsen åpner også opp for at kanskje NRK bør lage nye programmer om nazismen, både for å rette opp det som kan være oppfattet som positive sider ved norsk nazisme eller også for å vise nye sider ved f.eks. historien fra 1940—45 som er lite kjent.

Olsok

Rømmeg

Slik lager du 4 porsjoner: 1/2 liter Seterrømme - 2 dl Sukker og kanel. Kok Seterrømmen ca. 3 minutter. Fgrøten samler seg og smørfettet kommer fram. Skur av melet og spe med meiken til grøten blir passe tyk Salt og server grøten med smør, sukker og kanel.

AB Bates RRA 1